

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

A Vázsonyi-iroda

A parlamenti bizottság végre befejezte tárgyalásait. Az alapos és kimerítő jelentés az ország plénuma elé került. Rezultátuma se több, se kevesebb, mint amit már a vádiratból és a nyomozati adatok ismeretéből rég megállapított a magyar közvélemény.

A frankhamisítási ügy néhány fantasztá egyén vállalkozása volt, akiket ítélőképességüktől megfosztott a trianoni keserűség: de cselekményükért sem a kormány, sem a hatóságok, sem a magyar nemzet semmiféle oldalról felelősségre nem vonható.

Est jól tudja minden józan magyar ember, tudja a tárgyilagossá külföldi közvélemény. Am nem akarja sehogysem megérteni az a kisedő, de annál prepotensebb töredéke az ország lakosságának, amely felfogásának, érzületének, mentalitásának tökéletes inkarnációt Vázsonyi-Weiszfeldben, Rupertben, Győrki-Grószban s a többi Rothensteinban tiszteli.

Es a lármás frakció — amely oly becsstelen leplezetlenséggel duzzasztotta monstruozusát a frank-ügyet sajtóján keresztül, — különvéleményt jelent be. Nem a magyar közönség részére, amely már régen undorral fordult el átlátszó praktikáiktól, s ég a leszámolás, a megtorlas vágyától, hanem az ellenséges külföld számára.

A kisebbségi vélemény megvádolja a kormányt, a magyar hatóságokat, bíróságot, rendőrséget, magasállású személyiségeket a frankösszeesküvésben való felelősséggel, s denunciatíva mutat a keresztyén-magyarországi egész rendszerre felé, amelyre rá akarja sütni külföldi barátai előtt a pénzhamisítás, a békerontó törekvések és az irredenta antant-vadító pecsétjét.

A hamis beállításoktól valótlán ténymegállapításoktól hemzsegő irasmt becsstelen tendenciája mindenben méltó ahoz a kézhöz, amely egyik nemzetgyalázó cikket a másik után helyezte el az utóbbi hetek folyamán a „művelt Nyugat“ radikális sajtólepedőiben.

Mert a kisebbségi vélemény ismét a Vázsonyi-Weiszfeld elméjévé. Abban a Vázsonyi-féle irodában készült, amelynek titkos zselmeiről csak nemrégiben hullott le a lepel a szégyenletes Döhmel-féle ügyben, amikor csak az Ujain Ferenc józan hazafiságnak mult, hogy a nacionalista körök nem sikerült homi éretlen puccsteveikkel kompromittálni. A bíróság ítélete lealcazta az aszan-provokatorkodással foglalkozó irodát.

Nem csoda, hogy Weiszfeld olyan hévvel gazemberezte le a magyar bírakat képviselő immunitása védelmében.

A Vázsonyi-iroda most újra akcióbá lépett. Nem véletlen műve az, hogy a frankösszeesküvés egyik legtevékenyebb szervezője, a zsidó Rába Dezső Vázsonyi ügyvédsegéd-

jét választotta védőjéül s csak naiv emberek töprengenek el a csodálatosan sok ellentmondás fölött, amely Windischgraetz volt titkáranak minden vallomását homlokegyenest szembeszegesi a többi vádlottak állításával. A Vázsonyi-iroda védence keverte egyedül belé az ügybe Zadravecz püspököt, Baross Gábort, Teleki Pal grófot, a Vázsonyi-iroda ügyfele tett terhelő kijelentéseket a kormányról, jobboldali partokról, keresztyén politikusokról. A Vázsonyi-iroda emberének vallomá ain épült fel a maga teljes egészében az egész bel- és külföldi liberális sajtó hajszá is.

Es most ugyancsak ezekre a Vázsonyi iroda védelmében kisarjadt Rába féle vádakra építi fel a Va-

zsonyi-iroda a kisebbség „véleményét“ is.

Ehez a véleményhez azt hisszük, minden kommentár fölösleges.

... A baloldali szentes botrányokkal fenyegetődzik a bizottság parlamenti tárgyalására. A Vázsonyi-iroda sleppje, a zsidó radikálisok, a zsidó szocialista vezérek s a forradalom kisiklott gyászmagyarkái fékevesztett elszántsággal készülnék megrohmozni a keresztyén-magyar rendszer utolsó sáncait is.

A Vázsonyi-iroda azonban, — tragikus jellemzője ez a mindenkori zsidó politikának, — menthetlenül elszámította magát. Mert ma csak két párt van az országban, csupán két fél áll egymással szemközt.

Egyik a Vázsonyi iroda, a maga

gyűlöletbe vakult zsidóival és pár száz főnyi magyareredetű politikai billencsével, a másik pedig az egész hazafias magyarság.

Az az osztatlanul egységes magyar front, amelyet éppen a Vázsonyi-iroda fékevesztett üselmei kalapáltak újra egygé a nemzetáruló, hálátlan idegen kisebbséggel szemben. A magyar milliőknak pedig az állásfoglalása megingathatatlanul csak egy: a frankösszeesküvés helye a magyar bíróság előtt van, de eljött az ideje a Vázsonyi-iroda irgalmatlan leszámoltatásának is.

A hazafias fanatizmusból bűnösök fölött el fog hangzani az igazságos ítélet. De nem lesz kegyelem a hazafiatlanság bűnében találatott idegen árd-ktár-aságnak sem!

A parlamenti frankbizottság jelentése

A kormányt nem terheli felelősség a frankügyben - Tisztán állanak a jobboldali politikai vezérek is - Vázsonyi-Weiszfeldék kisebbségi véleménye

A zsidó Rába Dezső ellentmondó vallomásaira épültek a politikai vádak

Budapest, február 24. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Rubinek István, nemzetgyűlési képviselő a frankhamisítási bűnyű politikai hátterének megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság előadója a nemzetgyűlés mai ülésén beterveztette a parlamenti bizottság a frankhamisításban ügyében tett jelentését.

A bevezetésben ismerteti a frankbizottság megalakulását és hatáskörét, majd előadja, hogy a bizottság

meghallgatta a miniszterelnököt, a belügyminisztert, az igazságügyminisztert, a külügy- és kereskedelmi-minisztert, a népjóléti-minisztert, gróf Khuen-Héderváry Sándort, Kozma Miklóst, báró Perényi Zsigmondot, Samassa Aurélt, Darvas Lajost, Friedrich Istvánt, Nagy Vincét, Wild Józsefet, gróf Teleky Pált és Gömbös Gyulát, ugyszintén Windischgraetz Lajos herceget, Rába Dezsőt és Hajts Lajos vádiottakat.

indítsa meg. 22-én délután a hágai rendőrkapitányságtól érkezett első átiratban Nádossy főkapitány neve is szerepel, mire a belügyminiszter nyomban felszólította Nádossyt, hogy

a nyomozásban ne vegyen részt.

December 24 én a belügyminiszter a miniszterelnök előtt annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy Windischgraetz részes a dologban és hogy Nádossy valószínűleg korábban is tudott már a dologról.

Ennek alapján a miniszterelnöknek beleegyezésével a belügyminiszter közvetlenül az ünnepek után elrendelte Nádossy szabadságolását.

A jelentés előadja ezután az ügy közismert fejleményeit s Nádossy és Windischgraetz letartóztatását.

A kormányt csak a zsidó Rába hamis vallomásai vádojják

A bizottság nézete szerint a bűnyű tetteseit és részeseit egy egységesen kialakult cél nem vezette.

Mészáros Gyula az akció kezdetében kétségtelenül résztvevő. Nádossy Imre a hátvéd szerepét vállalta és magas hivatalos állásával mintegy hivatalos jellegűt adta, olyan színben tüntette fel az egész akciót, mintha állami támogatásban részesülne. Windischgraetz herceg embereit két érveléssel győzte meg: az egyik a hazafias cél, a másik a hivatalos színezet.

A bizottság megállapította, hogy a kormányt a frankhamisításról való állítólagos tudomását Rába Dezső titkár vallotta csupán, ezt is csak a Nádossy és Windischgraetz állítólagos beszélgetéseiből következtette. Rába vádaskodásait

a miniszterelnök, Prónay államtitkár és Nádossy egyaránt megcáfolták.

Ezekből a határozott vallomásokból kiderült Rába kijelentésének valótlansága és ezenkívül homlokegyenest ellenkező tények is megcáfolták Rába kijelentését. A bizottság megállapítja, hogy

Rába vallomása ingadozó és benne számos ellentmondás van.

Ha a kormány tényleg tudott volna az akcióról, akkor semmivel sem lenne magyarázható a nyomozhatóságok erélye, amely miatt maga Rába panasszkodott, logikusan el sem képzelhető, hogy egy kormány támogasson és fedezzen egy olyan akciót, amelynek célja a kormány megbuktatása.

Rába szerint Baross Gábor is tudott arról, hogy a kormány támogatja az akciót. Ha ez állítás valóság, akkor kérdés, miért követte Baross az akció tervét Kozma Miklós utján a miniszterelnökkel, mert hiszen a miniszterelnök tudomással bírt

Rába szerint a dolgokról. A pótnyomozás idején Windischgraetz kijelentette, hogy

sohasem mondta Rábnak azt, hogy kormányfőnek vannak az ügyben.

hanem Rába csak fantáziájában építette ki, hogy az ügybe bekapcsolat magas személyeket, mint pl. Nádosy-t azonosította a kormánnyal.

Nádossy vallomásaiban kijelentette, hogy

a kormány egyetlen tagja sem beszélt az akcióról,

A miniszterelnök politikailag sem tehető felelőssé a frankhamisításért

A bizottság jelentése vizsgálta tárgyává teszi a politikai felelősség szempontjából azon körülményt, hogy vajon Kozmának a miniszterelnökként történt közlése után merültek fel olyan körülmények, amelyekből a miniszterelnök politikai felelőssége megállapítható volna. A bizottság megállapítja, hogy a miniszterelnök

nem tehető volt többet, mint amennyit tett ténylegesen,

mert semmi indok nem forog fenn abban az időben az országos jókapitány személyével kapcsolatban való bizalmatlanságra.

A miniszterelnök Kozma közlésé-

Gömbös Gyulának semmi köze sem volt a frank-ügyhöz

A bizottság tényként megállapítja, hogy általában ténybeli adat nem merült fel arra, hogy az akció bármilyen kirdlypdrli mozgalommal összefüggésben állott volna. Windischgraetz a bizottság előtt elmondta, hogy

az akció teljesen politikamentes volt

sőt a miniszterelnöktől határozott utasítást kapott a nyomozásra és a bűncselekmény megakadályozására. Ugyanezt igazolja a miniszterelnöknek a bizottság előtt tett nyilatkozata is, amelyben kijelenti, hogy 3 évvel ezelőtt Windischgraetz közölte vele azon szándékát, hogy az irredentizmussal foglalkozó egyesületek és személyek szoros kapcsolatba való tömörítését kívánja. A miniszterelnök nem helyeselte a tervet és Nádosy útján közölte vele, hogy a herceg terveire nem járul hozzá elvi és személyi okokból.

vel és Perényi levelével kapcsolatban a **kellő intézkedéseket megtette, őt ezért a**

logcsokélyebb mulasztás sem terheli.

A bizottság vizsgálta a belügyminiszter eljárását is a politikai felelősség szempontjából s megállapította, hogy teljesen korrekt módon járt el s eljárásával a nyomozati cselekményt óriási lépésekkel vitte előre és lehetővé tette a bűnügy teljes kiderítését, míg ellenben a nyomozás során olyan tények, amelyek a belügyminiszter felelősségére következtethetnek, egyáltalában nem merültek fel.

és Albrechtel évek óta nem is érintkezett.

Windischgraetz azt is elmondta, hogy Gömbössel ez ügyben egyáltalában nem tárgyalt és

nem igaz, hogy Gömbös ajánlotta volna a terjesztésre alkalmas személyeket.

Marosvicsky sem Gömbös ajánlata

folytán került bele az akcióba. Amikor a lapokból értesültek a hágai letartóztatásról, Gömbössel találkozott, aki meglepetve mondta, hogy volt titkárának az ügyhöz köze van.

A bizottság megállapította, hogy Rába ismételtén módosított és ingadozó vallomása mellett, amely azonban tényállásokat nem tartalmazott, az eljárás során egyáltalában nem merült fel olyan adat, amely szerint Gömbös az ügyvel bármilyen vonatkozásban állott, vagy arról tudott volna.

Megállapította a bizottság azt is, hogy miként volt lehetséges, hogy a Térképészeti Intézetben hosszú hónapokon keresztül folytatótt a munka anélkül, hogy a felsőbb hatóságok erről tudtak volna. A

vezetők ugyanis nem telettek jelentést,

az alkalmazottak pedig az ügy fedezését részben hazafiatlan cselekedetnek tartották, részben féltek elárulni a dolgot parancsnokuk fenyegetésének hatása alatt.

Teleki Pál gróf szerepe

A bizottság meghallgatta e tárgyban Teleki Pál grófot is, aki Rába vádjával szemben elmondta, hogy négy évvel ezelőtt felkereste őt lakásán Windischgraetz és elmondta, hogy hazafias célra frankokat szándékozik hamisítani. Telekit megdöbbentette a közlés és elhatározta, hogy

minden körülmények között megakadályozza a tervet.

Hogy a terv képtelenségét bebizonyítsa, Gerő Lászlót, akit régebbi idő óta ismert, felszólította, lépjen érintkezésbe Windischgraetzrel és világosítsa fel, hogy a rendelkezésre álló készülékek teljes mértékben alkalmatlanok a hamisításra. Majd

ezután nyomatékosan felhívta Gerőt, hogy **minden összeköttetést hagyjon abba.**

Megállapítható, hogy a herceg mostani vállalkozása teljesen új, önálló, a megelőző sikertelen kísérletezésétől teljesen független vállalkozás volt, amelyről gróf Telekinek

tudomása nem volt.

Az első terv és a későbbi elhatározás között tehát okozati összefüggés meg nem állapítható.

Megállapítja végül a bizottság, hogy Rába Dzsó Teleki Pálra tett ajánlásait csak hallomásból szerezte Gerő Lászlótól és Windischgraetz-től. Ilyen módon Rába egyébként is ingadozó és ellentmondásokkal teli vallomása elfogadható bizonyítékok gyanánt nem szolgálhat.

Megállapította a bizottság azt is, hogy Kozma Miklós közlése alkalmasan Windischgraetz nevét a miniszterelnök előtt nem említette és így a miniszterelnök nem is gondolt a három év előtti beszélgetésre és nem is sejtette, hogy a kettő között összefüggés lehetséges.

Megállapítható, hogy a miniszterelnök úgy Teleki grófnak három évvel ezelőtti, mint Kozma Miklós mostani közlésével kapcsolatban és azok alapján

kötelességét a legteljesebb mértékben teljesítette

és így vele szemben politikai felelősség fennforgása meg nem állapítható.

Megállapította a bizottság, hogy a frankhamisítási ügy és az 1920-ban történt szökehamisítási ügy között **okozati összefüggés nincsen.**

A bizottság a lefolytatott vizsgálatnak eredménye gyanánt a bűncselekmény politikai megítélés tekintetében véleményét a következőkben terjeszti a nemzetgyűlés elé:

A Debreceni Nemes Vásáros Társaság

Irta: BAKAY A.

Egyik neves történetírónk Takács Sándor szerint: „A mohácsi vészidő Debrecen volt Magyarország legnagyobb és leggazdagabb városa”. Amivé természetesen csakis fejlett ipara és kereskedelem tehetette. Megjegyzendő, hogy Debrecen e téren való vezetőhelyétől a későbbi időkben sem maradt nagyon hátra, sem lélekszám, sem vagyonság terén s országos vásárai még a múlt század elején is mindjárt a pesti után következtek.

Már 1299-ből maradt fenn irás, amely vásárról jövő debreceni kereskedőket említi, akiket Gyöngyösnél kiraboltak.

1405-ben országos vásártartási jogot kap a város. 1411-ben polgári és kalmári az országban a vámfizetés alól felmentetnek, 1466-ban a debreceni mesterutcai lakosok még külön az utcájoknak szóló vásártartási jogot is nyernek, ami majdnem pártatlan a magyar jogtörténelemben, 1477-ben Hunyady Mátyás Váradra megharagudott s az árumegállító jogot attól elvéve, Debrecennek adományozta.

Debrecen a XV-ik században már vámszedő és sokamaras hely s állatkereskedői, az úgynevezett tőzsérek, akik ekkor s az ezt követő században százezreivel hajtották a magyar vágómarhát a külföldi sokadalmakra, országos hírnévre tettek szert, amiről nemcsak a hazai, de a külföldi levéltárak is bőven tanuskodnak.

Az egykori irások országfenntartóknak nevezik ezeket a gazdag tőzséreket. Ők voltak az ekleziák és

iskolák legfőbb támogatói, így a tudomány és kultúra zászlóvivői. A debreceni sóokat is jól ismerték akkortájt szélteben az országban.

A XVI-ik században nagyban előmozdította Debrecen kereskedelmét a Lengyelországgal való szorosabb kapcsolat s az a körülmény, hogy a Balkánról északra vezető nagy kereskedelmi transverzális út Dehrecenre is érintette.

Mikor a magyarországi kalmárok és iparosok a külföld példájára a XIV-ik században érdekeik megővésére mindenütt céhekbe kezdtek tömörülni, ugyanakkor a debreceniek sem maradtak el kortársaik mellett, a debreceni céhek története is egészen a XVI-ik század első feléig nyúlik vissza.

Hogy a debreceni kalmárok mikor gyülekeztek először artikulusok szerinti társaságba, pontosan nem tudjuk, mivel a város jegyzőkönyvei csak 1547-től kezdve maradtak reánk, a régi privilégiumos levelek pedig elvesztek. A megmaradt 1715-ből való. Mindenesetre tény az, hogy a debreceni kalmár céh is a legelső között alakulhatott.

A debreceni kalmárok eleinte mindenféle portékával kereskedtek, de a XVI-ik század elején, éppen úgy mint az ország más városaiban is, a vásárosok, vagy másképpen vasasok, kiváltak közülük, akik aztán mindenütt külön társaságokat alakítottak.

Az 1571-iki Vásárhelyen tartott országgyűlésen „az mives mesterek miveiről” szóló újabb rendeletben, a limitáció, illetve árumegállítással a „vásárosok” már külön említettek.

A felvidéken pedig már a XV-ik századtól kezdve, úgynevezett „sze-

keres kalmár céhek”, fuvarozó társulatok foglalkoztak a vas és egyéb fémek forgalombahozatalával.

Fiumében is, amely az 1400-as évek derekától Magyarországnak egyik kiváló vaskereskedelmi központjává vált, külön híres vásárosok közvetítették a vas és a vasból készült portékák kereskedelmét, akik közül tartóznak, mint Mikolich Miklós és Fermai Adámnak a neve az utókor számára fenn is maradt.

Debrecen vásártartási jogát s a kalmárainak vámmentességét a város föl desurái, a magyar királyok s az erdélyi fejedelmek is mindig újból és újból megerősítették, sőt még a török szultánok is, úgy hogy Debrecen ipara és kereskedelme a török hódoltság idején is nagyon szépen virágzott, dacára annak, hogy egyszer-egyszer alaposan megsarcolták a várost, de más alkalommal pedig a császáriakkal szemben megvédték.

1569-ben Veres Máté debreceni kalmár 125 mázsa réz árával, azaz százezer török akcséval tartozott a Makón elhalt Hüszsein török kereskedőnek. Valószínű, hogy Veres Máté volt egyike a legelső debreceni vásárosoknak.

Ugyancsak debreceni vásáros lehetett Almássy István Debrecen, a későbbi híres kassai főbíró is, aki innen költözött el Kassára s ott apósával, szenttamási Nagy Imrével együtt nagyszerű kereskedelmi ügyleteket bonyolított le s mint fennmaradt leltárai s üzleti feljegyzései mutatják, főleg vasáruban.

Vasas bolt elnevezést 1634-ben említ legelőször a debreceni városi jegyzőkönyv, amikor is a városházzal szemben fekvő Kardos-féle ház alatti

vasas boltot átadják Nyíró Istvánnak borbélyvárosa folytatására.

Nyíró István borbély mesternek 1642-ben meggyűlt a városi tanáccsal a baja, mert megengedte kolozsvári Kerekes János vasárútnak, hogy nála szekérral hozott vasat lerakhasson. A Communitás ekkor szigorú büntetés terhe alatt kimondja, a helybeli vásárosok védelmére, hogy ennekutána sem Kerekes Jánosnak, sem más kívül valónak, sem görögnek szabad sokadalmakon kívül a városban semmiféle szállásokon vasat lerakni nem engedtetik.

A debreceni kereskedők a legrégibb időktől kezdve, úgy a tőzsérek, sóók, valamint a kalmárok (akik alatt Debrecenben főleg rőfösöket kell érteni) és a vásárosok, mind szín magyar emberek voltak, akik között igen sok a magyar nemes.

Itt nem derogát a kereskedői foglalkozás senkinek sem, s a nagytekintélyű Communitás, élén a pallósjoggal felruházott főbíróval, aki többnyire a kalmárok közül került ki, a legszigorúbban őrködött, hogy ide „jött-ment” rác, oláh, örmény, zsidó, vagy görög be ne telepedjen. A XVIII-ik század közepéig még németeket sem találunk a kalmárok közt.

A XVIII-ik század folyamán a görögök ugyan mindent elkövettek, hogy megvehessék Debrecenben a lábukat, de hiába volt minden, csak 10 görög tudta magát egyidőre nagy nehezen megfészkelni, de azok is csakhamar eltávoztak.

Nem áll tehát az a meggyökereedett hamis előítélet, hogy a magyar ember nem való kereskedőnek.

(Folytatjuk)

A bizottság véleménye

A rendelkezésre álló anyag tüzetes és lelkiismeretes mérlegelése után a bizottság megállapította, hogy a bürcselekmény kezdeményezésének gondolatától, annak támogatásától és fedezésétől

egy a kormány, mint a nemzetgyűlés minden tagja lávai ellott, hogy a bürcselekmény felfedezése után a miniszterelnök és a kormány minden eszközt felhasznált, hogy a büntető minden vonatkozásában ki deríthessék és a tettesek a bíróság elé állíthassanak. Végül a bürcse-

lekmény elbírálásával kapcsolatban annak a megelőzése, meghusitása, vagy a tettesek és részeselek személyének megállapítása körül olyan jelenségek, amelyekből a kormány valamely tagjának politikai felelőssége megállapítható lenne, fel nem merültek.

Eppen ezért a bizottság semmiféle további intézkedésnek szükségét nem látja és indítványozza, hogy a nemzetgyűlés a jelentést vegye tudomásul és a bizottság eljárását tekintse befejezetnek.

Vázsonyi-Weiszfeldék kisebbségi véleménye

A frankbizottság liberális kisebbsége külön kisebbségi véleményt terjesztett Vázsonyi-Weiszfeldék kezdeményezésében a nemzetgyűlés elé: A zavaros elmében természetesen megállapítják, hogy felelős a külügyminisztérium, amely Jankovichnak kurirlevelet és letartóztatása után igazolást küldött. Felelős tényező Zedravetz István tabori püspök és Baross Gábor postatakarék-pénztári vezérigazgató.

Ugyancsak a kormány felelősségét állapítja meg a kisebbségi jelentés abból, hogy a kormánynak politikai megfigyelő és elhárító osztálya van és mégsem tudott hosszabb időre terjedő előkészületekről. A kisebbségi jelentés ezután azzal a kérdéssel foglalkozik tendenciózus és elferdített beállításban, hogy a miniszterelnök mikor szerzett tudomást a frankhamisítás tervéről.

A kisebbségi jelentés a következőkben foglalja össze azokat a mulasztásokat, amelyek szerint a miniszterelnököt terhelik:

Már 1922-ben nem járt el Windischgraetz ellen. A miniszterelnök a frankhamisítás ügyére vonatkozó értesülését a helyettesével nem közölte és arról helyettese egész december havában hivatalos információit nem kapott. December 16 tól december 31 nek esti 8 órájáig, a kisebbségi jelentés szerint nyomozati lépések nem történtek.

A kisebbségi vélemény szerint politikai felelősség terheli a belügyminisztert a miniszterelnökkel együtt a nyomozás ezen formájáért. Azok a terheltek, akik kezdetben a tagadás álláspontján voltak, később valószínűsítették és azt állítják, hogy ők is abban a tudatban vettek részt a frankhamisításban, hogy ez félhivatalos volt.

A holdbeli liberalis „lista”

Kurtz Sándor szerint Windischgraetz herceg egy megbeszélésen, amelyen Hajts Lajos és Gerő László is részt vettek, egy listáról számtalan előkelő és magasabb körökhöz tartozó nevet olvasott fel, akik vállalkoztak volna a hamis frankosok elhelyezésére.

A kisebbségi vélemény ezután Rába ellenmondó vallomásaival igyekszik a miniszter felelősségét megkonstruálni. Ugyancsak a miniszterelnök felelősségét akarja megállapítani a jelentés Windischgraetznek abból a kijelentéséből, amelyet arra a kérdésre, hogy a kormány, vagy a kormányelnök valamilyen formában tudott-e a frankhamisításról, tett: *törvényadta jegomnál fogva a vallomástételt megtagadom.*

A kormány politikai felelősségét

a frankhamisítás lehetőségéért a kisebbségi jelentés még azért is megállapíthatónak tartja, mert először *elnézéssel kezelték a szokolhamisítást bűntényet.*

A szokolügyről Friedrich István tett vallomást, akinek kérdésére a miniszterelnök kijelentette, hogy a szokolhamisító *Mészáros* Bécsben tartóztatott le 1921-ben és ő ebbe az ügybe nem avakozott be azért, mert

Mészáros és társai Ausztriában bizonyos hálózatok ludiával és bekegyezésével készítettek a hamis szokolokat.

Tehát ez Ausztria belső ügye volt és ez ekből történt az ügy beosztatése.

Ezután hosszasan foglalkozik a kisebbségi vélemény a kormány felelősségének kérdésével a nyomozás további folyamán. A kisebbség szerint a nyomozás számos hiányban és tévedésben szenved. Feltűnőnek mondja még azt a jelentést, hogy Nadossy Imre és Kurtz nem voltak hajlandók megjelenni a parlamenti bizottság előtt.

A kisebbségi vélemény a következő konkluziót vonja le:

A kormány a frankhamisítás ügyében súlyos mulasztásokat követett el egy a megelőzés szempontjából, mint a nyomozás irányítása szempontjából.

A baloldali ellenzék elsősorban a miniszterelnököt terheli, másodsorban a belügyminisztert.

A miniszterelnökségi államtitkár Jankovics Arisztid reaktiválása miatt, Jankovics nyugdíjaztatásának körülményei miatt pedig a honvédelmi minisztert és a nyomozásnak 1926. január 5 étől kezdve történt irányításáért és foganatosításáért az igazságügyminisztert.

Weiszfeldék szerint tehát a kormány nem vezetheti tovább a nyomozást, nem képviselheti tovább a vádat. Erre a feladatra csak *„érdektelen”* kormány vállalkozhat,

Debrecenben házhoz hordják a szoboszlói csodaforrás vizét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajdusoboszlói 78 fokos csodaforrás napról-napra újabb és újabb szenzációkkal szolgál a közönségnek. Nem szólva arról, hogy most már a tudományos körök is komolyan foglalkoznak vele és gyógy szempontból a legjobb eredménnyel kísérleteznek a vízzel, úgy látszik, még a fürdő megnyitása előtt

a debreceni közönség is részese lehet a csodás természeti kincs áldásában. Az egyik élelmes debreceni fuvaros vállalkozó, *Polgár János* ugyanis

naponta szekéren szállítja be Debrecenbe a hajdusoboszlói gyógyvizet és azt itt rheumás, csúros betegeknek adja el. A víz szállítására külön lajtot szerzett be és ezt úgy szerelte fel, hogy a forró víz

40-45 fok melegen ér be Debrecenbe.

Száz liter szoboszlói víz 25 ezer koronába kerül és az élelmes vállalkozónak máris számos állandó vevője van, akik hír szerint a legjobb eredménnyel használják a csodaforrás vizét.

Tomescu oláh rablóvezért agyonlőtték

Bukarest, február 24. A belügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint Tomescu, híres oláh rablóvezért a csendőrség agyonlőtte. Tomescu tegnap este megjelent egy *moreni magaslaton, hogy az ott legelő sző juhokat elrabolja.* A pásztor, akitől Tomescu vacsorát kért, azonnal felismerte a rablóvezért és

egy gyermeket küldött az első csendőrpáncsnoksághoz, — amely Radu hadnagy vezetésével egy őrjáratot küldött a helyszínre. Ma hajnalban az őrjárat megérkezett a magaslatra. A rablóvezér ellenállást kísérelt meg, mire a csendőrök fegyverüket használták és Tomescut *melbelőtték, aki haltan rogyott össze.*

Ismét több milliárdos hiány lesz a város költségvetésében

A város megfelebbezi a telekértékadó eltörlését kimondó közgyűlési határozatot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város számvevőségénél hónapok óta folynak már a költségvetés összeállításának munkálatai, amelyek rengeteg dolgot adtak a számvevőség tisztviselőinek, mert hiszen természetesen most is több ezer tételt kell beállítani.

Mint a Hajdúföld munkatársa megbízható helyről értesül, a költségvetés már

csaknem teljesen készen van és miután csak az utolsó ísimítások vannak hátra, néhány nap múlva már a nyomdába is kerül.

Arra vonatkozólag, hogy a bevételi és kiadási tételek hogyan alakultak, egyelőre nem adnak semmiféle információt, mert előbb a polgármester még átvizsgálja az összeállított költségvetést. Annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy a költségvetésben

ismét több milliárdos hiány fog mutatkozni.

Ez a hiány a kiadások megnövekedése és a bevételek csökkenése következtében állott elő. A számvevőség a költségvetés bevételi rovataba beállította a telekértékadót is. Ezt az adót, mint ismeretes, a legutóbbi közgyűlésen eltörölték, azonban a városi tanács a közgyűlés határozatát megfelebbezi a belügyminiszterhez. A felebbezést még nem adták be, de mint kérdésünkre

Miszthy Károly főügyész kijelentette, a határidő lejártáig be is adják. A telekértékadó kérdésében a polgármester

bizalmas értekezletet hívott össze,

s ezen az értekezleten fogják a tanács tagjai megtárgyalni, hogy milyen formában intézik el a felebbezés ügyét.

A számvevőség, illetőleg a város ügylátszik bizonyosra veszi, hogy a belügyminiszter nem hagyja jóvá a telekértékadó eltörlését. Természetes, ha ezt az igazságtalan adót mégis eltörli a miniszter, akkor még nagyobb hiányok fedezéséről kell majd gondoskodni.

A törvény szerint a pótladó csak 50 százalék lehet, azonban ennek 75 százalékra emelését a pénzügyminisztertől kérheti a városi közgyűlés. Ehez az eszközhöz azonban, információink szerint, csak a legvégső esetben folyamodnak s egyelőre megpróbálják másképpen rendezni a dolgot.

A debreceni háziezred hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni háziezred tisztikara nagybányai vitéz Horthy Miklósné, a Kormányzó feleségének magas védnöksége alatt a katonatiszti és polgári tisztviselői öavegyek és leányárvák országos Erzsébet-Olthon Egyesülete és a debreceni Hadi Múzeum Egyesület javára,

március 1 én

az Arany Bika dísztermében nagyszabású hangversenyt rendez.

Bőjti idényre „Hangyá”-ban

mélyen leszállított árban vásárolhatja a következőket a

Zöldbab — Zöldboró — Paradicsom — Spárga — Gomba — és Halkonzerveket. — Ugyintén: — Sardinia — Angolna — Jámeek — Befőttök — Aszaltazilva — Teavaj és Csomegesajtok — Ugorka ecetes és vizes — k i m é r v e é s ü v e g e k b e n k a p h a t ó .

Főüzletek: Rózsa-u. és Piac — Miklós-u. sarok. !!! Fiókiüzletek a város minden részében !!!

Valódi porosz szén

85 ezer koronától házhoz szállítva és száraz tűzifa aprítva is beszerezhető Gabányi-féle telepen Csapó utca 23. eégtől — Leng Miklós. Telefon 4-49

Törvényszéki tárgyalás egy eltűnt zsák miatt

A bíróság felmentett egy zsarolással vádolt hajduböszörményi korcsmárost

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csápoly Gyula hajduböszörményi korcsmáros zsarolás vétségének kísérletével vádolva állott szerdán a debreceni törvényszék Jeney tanácsa előtt. A vád szerint Csápoly 1924 november 20-án Bakó István napszámostól, aki az elfogyasztott italok árát nem fizette ki, elvett egy abroszt és a kegyeret tartalmazó zsákját.

Bakó feljelentette Csápolyt, aki a mai tárgyaláson előadta, hogy Bakó a kérdéses napon több pohár bor elfogyasztása után

fizetés nélkül távozott.

Ez ellen nem szólt semmit, mert tudta, hogy ugyanis megfizeti. Záráskor

Bakó valami zsákot követelt, amit ő nem tudott kiadni, mert nem volt tudomása arról, hogy Bakó azt az üzletbe behozta volna.

Pár nap múlva detektívek jelentek meg az üzletben és

a mörleg mellett ráakadtak a zsákra.

Bakó testvérének vallomása alapján, aki előadta, hogy másnap, amikor érte ment a zsákért, Csápoly kijelentette, hogy nem tud róla semmit, tehát nem tagadta meg annak a kiadását, a bíróság nem látta beigazoltnak a vádat és

felmentő ítéletet hozott.

Az ítélet jogerős.

Debrecenből vezetik a villanyt a szomszédos városokba és községekbe

Tárgyalások Ujfehértóval és Hajdubárással

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tudvalevő dolog, hogy a város villágítási vállalatára már régebben tervbe vette, hogy több közeli várossal megállapodást létesít ezeknek a városoknak és községeknek villanyárammal való ellátására. Az első megállapodást

Balmazújvárossal már sikerült megkötöni

és a szerződést Balmazújváros képviselő testülete már jóvá is hagyta. Most a vármegyei közgyűlés fog dönteni a szerződés elfogadását illetően és ha a miniszteri jóváhagyás rövidesen megtörténik, akkor már augusztusra vagy szeptemberre készen is lehet Balmazújvárosban a villanyvillágítás.

Ugyanezért azonban a villágítási vállalat még több községgel és vá-

rossal is tárgyal. Ezek között szerepel Ujfehértó és Hajdubárással is, az utóbbi helyen azonban még meg lehetőségen kezdetleges stádiumban vannak a tárgyalások.

Egészen természetes dolog, hogyha több községgel és várossal sikerül olyan megállapodást kötni, mint Balmazújvárossal, akkor nem lehet többé kitérni a debreceni villágítási vállalat kibővítésére. Az újonnan bekapcsolandó városokba és községekbe ugyanis szintén

a debreceni villanytelepről vezetik majd az áramot

és így a hálózat bővítése folytán feltétlenül szükség lesz arra is, hogy Debrecenben teljesen új, vagy pedig a mostaniaknál nagyobb áramfejlesztő gépeket állítsanak fel.

A Jairus leánya bemutatója gyönyörű kultüreseménye lesz Debrecennek

Nagyarányokban folynak a próbák a március 2.-i előadásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint már ismeretes, március 2. és 3-ikán tartják meg a „Jairus leánya” c. bibliai ismeretterjesztő és vallás-erkölcsi dráma előadását Debrecenben. A város közönsége — vallás-különbőség nélkül — lázas érdeklődéssel várja a bemutatót s alig van család, ahol meghitt körben szó ne esnék e nagy eseményről.

Debrecen zeneművészei és műkedvelői vallás-különbőség nélkül örömmel siettek közreműködni, hogy a közönségnek bibliai hangulattal párosulva műélvezetet biztosítsanak.

Maga a darab szerkezete tökéletes drámai szerkezet. A szereplők szávaiból, cselekedeteiből úgy játszódnak le az esemény, mintha a jelenben, a szemünk előtt folyna. A szereplő személyek jellemzése (pl. Messias, Jairus) kitűnő. A mű tele van érdekfeszítő drámai fordulattal.

A próbák már hosszú idő óta javában folynak a legnagyobb sikerrel és buzgalommal. A próbákat nagy szakismerettel, eréllyel, kiválóan vezetik. A színpad felszerelése is teljesen készen van már, amelyet Lánffy István gyönyörű, stilszerű tervei után

ifj. Zelinger és Papp Ferenc készítettek. A délszaki miliőt Farkas Gyula ismert műkertész fogja a maga teljességében megadni.

Sok élvezetet nyújtanak az énekbetétek és a táncszámok. A ruhák tündéri fényt árasztanak. Wallay Mancsi tanárnő a lehető legszebbet produkálta ezen a téren.

A zenekar is rendületlenül gyakorolja magát. A fáradságtalan kar nagy: Kollwenz Rezső kemény munkát végzett.

Ifj. dr. Liszt Nándor prólogja rátermettebb előadóra nem is talált volna, mint amilyen Lakner Lilly.

Az egész előadás hatalmas, impozáns, minden tekintetben nagyarányú, méreteiben és súlyában az eddigieket alaposan felülmúló műkedvelői bemutató lesz, amilyenhez hasonlót sokan még nem láttak.

Figyelmébe ajánljuk e műkedvelői előadást a debreceni és vidéki intézetek igazgatóinak acélból, hogy növendékeikkel — lehetőleg teljes számban — tekintsek meg azt. Jegyek Springer József könyvkereskedésében kaphatók.

V. F.

Rövidesen megvalósul a városi zálogház terve

(A Hajdúföld tudósítójától.) Amióta a város ténylegesen is birtokába vette a Takarékos és Hitelintézet, megkezdtek azoknak a terveknek megvalósítását, melyeket az átvétellel kapcsolatban maguk elé tűztek. Ezek között első helyen szerepel

a zálogház felállítása,

amelyre a napokban megtörtént az első lépés. A város ipari ügyosztálya

ugyanis a kereskedelmi miniszterhez beadta az erre vonatkozó kérvényt is s a városnál remélik, hogy az engedély rövid idő alatt be is érkezik.

A Takarékos és Hitelintézet egyébként két hét múlva megtartja a közgyűlést, amelyen megválasztja az új igazgatóságot, melynek tagjai természetesen azok lesznek, akiket a városi közgyűlés már kiküldött.

Véres antiszemita tüntetés a marosvásárhely-galaci vonaton

Megverték, majd zsebkésekkel szurkálták a zsidókat

Marosvásárhely, február 24. Tegnap délelőtt 12 órakor a Marosvásárhelyről Galac felé induló személyvonat egyik harmadik osztályú fülkéjébe több kereskedő szállt fel. Ugyanebben a vasúti kocsiiban utazott több fiatalember is, akik beleszórtak a kereskedőkbe és

és súlyosan inzultáltak a zsidó utasokat.

Szászrégen állomáson a kereskedők panaszt tettek az állomásfőnöknek, aki azonban semmit sem tett az inzultusok megakadályozására. Alig hagyta el a vonat az állomást, a fiatalember zsebkést vettek elő, amellyel állandón a zsidó utasok orra előtt hadonáztak, majd Kahana

Bernát szatmármegyei kereskedőt börtöl súlyosan összeverték és több helyen megszurkálták. A kereskedők újabb panaszt tettek a mogorósi állomás főnökénél, aki jegyzőkönyvet vett fel az esetről, de az eljárásnak nem volt komolyabb következménye, mert a fiatalemberek a következő állomásig Eszter Léb marosvásárhelyi, Berkovics Jakab és Eiefant Lajos dési, Grossmann Vilmos kisküküllőmegyei és Ovicz Domokos kereskedőket

súlyosan összeverték

Különösen Ovicz Domokos állapota rendkívül komoly, mert vasbotokkal több helyen bezúzták a fejét.

Wodetzky József dr. nagyértékű előadása a csillagászatról

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Népszerű Főiskolai Tanfolyam új előadásorozatában

dr. Wodetzky József

egyetemi tanár, a kiváló asztrofizikus szerdán délután kezdette meg a csillagászat modern problémáiról szóló előadásait. A Kollegium dísztermét nagyszámú és előkelő közönség töltötte meg.

Az előadó rámutatott arra, hogy az emberek mennyire nem tartják problémának azt a körülményt, ha az égen feltűnni látnak egy csillagot. Pedig ez valójában

óriási problémája az egész emberiségnek.

Ezután kimutatta, hogy a modern csillagászat legújabb és legfontosabb törekvése az, hogy az egyes égitesteknek a földtől való távolságát pontosan meghatározhassák. A távolság mérése úgy történik, hogy a kisze-melt égitestet egy egyszerű halmaz háromszög csúcsának veszik és a földön levő két csillagvizsgálót a háromszög 2 szögének. Ilyenformán a távolságmérés

mértani feladat.

A csillagászat másik fontos törekvése, hogy megállapítsák azoknak a ködszerű fényfoltoknak mibenlétét, amelyeket észlelni lehet a távcsöveken. A csillagászatnak ezekről a fényfoltokról az a véleményük, hogy azok

idegen világrendszerek.

Lehetséges azonban, hogy a csillagászati tudomány további fejlődése következtében más, esetleg tel-

jesen váratlan eredményekre fognak bukkanni.

A minden vonatkozásában érdekes és rendkívül élvezetes előadást a nagyszámú közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel kísérte s szünni nem akaró tapsal köszönte meg a tudós előadónak.

1926 április 17-26-ig		1926 április 17-26-ig
BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSAR		
Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. — Vámszabadraktár. — A legjobb eladási alkalom. — Áru- és személyszállítási kedvezmények a bel- és külföldi vasutak és hajózási társaságoknál. — Vizumkedvezmények. — Központi Iroda: Budapest, V. Szemere-utca 6. — Tb. képviselő: Kereskedelmi és Iparkamara Debrecen.		

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinél biztos az eredmény.

A P O L L O

Február 25-én,

V I G S Z I N H Á Z

Lord Sherlock Holmes

Viola Dana és Raymond Griffith-el.

TAKARODO

BERNHARDT
GOETZKE ÉS
CLARIK LOTTO-
VAL

A hajduszóváti leventék ünnepélyes fogadalomtétele

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduszóváti „Levente” egyesület 157 tagja tett fogadalmat február 21-én. A vasárnap délutáni istentisztelet után a templomból négy szakaszban zászló alatt egyenesen a hősök emlékszobrához vonultak fel.

A község képviselőtestülete, előjárósága és a testnevelési bizottság felvonulása, majd a Himnusz eléneklése után Szabó Gyula református lelkész lépett elő és költői szárnyas beszédben intette őket Isten, Haza és Király iránti hűségre és szeretetre.

Beszéde után Tóth Albert községi főjegyző, mint a testnevelési bizottságunk és egyúttal a Levente Egyesületnek is elnöke, felhívta a főoktatót, hogy az alapszabályokban előírt fogadalmat tésse le. A fo-

gadalom sávre tett kézzel elhangzott, amelyet nyomban a „Hiszek-egy” hangjal követtek.

Majd Tóth Albert a szegény megcsonkított s ezer sebből vérző hazának újraépítésére hívta a lelkes ifjúságot.

A Szózat eléneklése után a négy szakasz külön-külön díszmenetben vonult fel a Hősök szobra és a jelenlevő bizottságok előtt a Levente-otthonba, ahol kiosztották a részükre elkészített okleveleket.

A két évi kitaró fáradságos munka, amely

Nyitrai György

református tanító nevéhez fűződik, eredménye meglátszott ezeken a jól fegyelmezett, négy legidősebb évfolyambeli leventéken.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam kapunyitása

Darkó Jenő egyetemi tanár előadása a platonizmusról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ritkán hallottunk aktuális és mély igazságokat olyan mintaszerű előadásban, mint

dr. Darkó Jenő

megnyitó előadása. Bebizonyult, hogy nincs „nehéz” téma és nincs „száraz” téma, amikor egy kiváló előadó veszi kezébe. Darkó először meghatározta a kultúra fogalmát, azután éles logikával mutatta meg a görög civilizáció különbségét a többi, régebbi kultúrától. A mai, eddig hasonlíthatatlanul megértékesebb kulturának két fő alkotóeleme volt:

a görög kultúra és a kereszténység.

Már Platon elődei is foglalkoztak a lét nagy kérdéseivel és a tudás fogalmával s rámutattak arra, hogy nem az a létező a lényeg, amit ér-

zékünk, hanem az *eszme*, az *idea*. Platon kijelölte a tudás határait is: a tudás megáll a legfőbb eszme,

a Jó eszméje közömbönél

s ez a legfőbb Jó, az Isten már csak ihletszerű szemlélettel ismerhető fel. *A vallás Platonnál a tudományal nemcsak harmóniában van, hanem belőle nő ki.*

Mennyi modern problémát old meg Platon! Milyen jó volna, ha a ma embere tudomást venne arról, amit az ember és az állam viszonyára nézve követel: az ember rendelje magát alá a közjóknak, az állam célja pedig egyben vallási cél legyen.

Nem csoda, ha a kereszténység rövidesen kibékült a platonizmussal és most együtt küzdenek a modern civilizáció orvoslásában. (h. v.)

A magyar újságírók nem vehetnek részt a békefenntartás munkájában, míg vissza nem adják Nagymagyarországot

Budapest, febr. 24. külügyminisztérium sajtóosztálya az elmúlt napokban átiratot intézett a magyar újságíró szervezetekhez és ebben ismertette a nemzetek szövetségének azt a javaslatát, amely a különböző országok sajtójának képviselőiből

szakértő bizottság alakítását célozza.

A nemzetek szövetségének kívánására a külügyminisztérium véleményt kér arra, hogy vajjon megokolt lenne-e olyan bizottságnak alakítása, amelyeknek feladata a béke érdekeinek propagálása és a nemzetek közötti félreértések elkövetésének megvitatása.

Az újságíró szervezetek most együttesen válaszoltak és arra kérték a minisztériumot, hogy az alábbi nyilatkozatukat terjessze a nemzetek szövetsége elé:

„Nincs nemzet, amely az európai béreért több áldozatot hozott volna, mint a miénk. Öseink évszázadokon át álltak ott Kelet felől, hogy a nyugat a mongol és török hódítók pusztításával szemben érezhesse a béke áldásait.

de a mi ideálunk nem a mostani béke.

A népszövetség pedig ezt a bé-

két akarja állandóvá és lehetőleg örökkévalóvá tenni.

A béke darabokra tépte szét a mi szép ezeréves országunkat, amelyek határait

a természet jelölte ki.

Ez a béke, amelyet erőszakkal kényszerítettek ránk, honi határainak több mint felétől fosztotta meg a nemzetet. *Se gondolattal, se szóval, se tannal a béke fenntartásának munkájában mi részt venni hajlandók nem vagyunk.* Ez az oka, amiért megtagadjuk felhívásunknak Hyman belga szenátor ur javaslatát illetőleg eleget nem teszünk. Áldja meg önöket a mindenható a jobb belátásnak világosságával.

Állítsák vissza határainkat, adják vissza elszakított véreinket és mi leszünk Európa legbéke-szeretőbb nemzete.

Addig pedig ne várja tőlünk senki, hogy a béke állandósításának munkájában résztvegyünk.”

A nyilatkozatot az Otthon Irók és Hírlapírók nevében Heltty Pál elnök, a Magyarországi Újságírók Egyesülete nevében Rakost Jenő díszelnök, a Pátria Irók, Hírlapírók és Művészek Klubja nevében Milotay István elnök, a Katolikus Irók és Hírlapírók Pázmány Egyesülete nevében pedig dr. Hindy Zoltán írták alá.

Csütörtökön kezdődik a frank-jelentés vitája

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés ülését negyedtizenkét ókor nyitotta meg Szcl-tovszky Béla elnök.

Rabinek István, a frankbizottság elnöke betérjesztette a bizottság jelentését. (Nagy zaj a baloldalon.)

Beterjeszté továbbá a kisebbség jelentését és Farkas István különvéleményét.

Ezután a pénzbüntetéseket valórizációjáról szóló törvényjavaslatot fogadta el a nemzetgyűlés harmadszori olvasásban, majd áttértek a mentelmi ügyek tárgyalására.

Nándassy előadó ismertette Vanczák János ügyeit, akinek mentelmi jogát sajtó útján elkövetett rágalmazás miatt kéri felfüggeszteni.

Esztergályos-Epstein János szomorú tünetnek tartja, hogy ilyen sok mentelmi ügy van.

Végül a Ház hozzájárul Vanczák

mentelmi jogának felfüggesztéséhez. Ezután még egy igaztási és rágalmazási ügy kapcsán függesztik fel a vörös lapszerkesztő mentelmi jogát. Ugyanígy határoznak a rágalmazással vádolt Fubidin-Feuermann és Peyer Karoly mentelmi ügyében is.

Ezután az elnök javasolja, hogy

a holnapi ülésen a frankbizottság jelentését tárgyalják.

Rakovszky István és a szocialisták erre nagy zajt csapnak, mert szerintük a jelentést nem lehet addig tárgyalni, míg azt ki nem nyomtatták.

Az elnök meggyugtatja a szajongókat, így már a jelentések kiosztása meg is kezdődött, mire a Ház elfogadja a napirendi indítványt.

Ezután némi házszabályvita után az ülés véget ért.

Nagyszabású ifjusági sportünnepély Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közép-fokú iskolák sportegyletei országos szövetségének debreceni kerülete a tornász bajnoki mérkőzést március 6-7-én rendezte Debrecenben, a kerület székhelyén. A rendezés nagy munkáját a ref. tanítóképzőintézet

Tóth Mihály sportkör

intézi, élén az intézet testnevelési tanárával, Somorjai Lászlóval.

A versenyen szerepelnek egyéni és csapatverseny számok, külön érdekessége lesz a nyiregyházi ág. h. ev. realgimnázium által bemutatandó

világító buzogánygyakorlat,

ugyszintén ezen intézet partner tornája. Kiemelkedő lesz a verseny keretén belül a *leánycsapatok ritmikus szabadgyakorlata*. Március 6-án szombaton d. u. lesznek az előmérkőzések, másnap vasárnap már a döntő.

A nagyszabású sportünnepély védnökségét *Ady Lajos* tankerületi főigazgató elvállalta, kivüle részt vesz a versenyen *Sulvok János* testnevelési igazgató, a KISOSZ. kormánybiztos helyettese a központból kiküldendő bírókkal együtt.

A törvényszék bigámiáért elítélt egy zsidót

Berger Jakab Jenőnek egyszerre két törvényes felesége volt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Berger Jakab Jenő 1919-ben Szatmáron törvényesen nőül vette *Iszák* Reginát. Pár nap múlva azonban beadta a válóperét, mert mint mondta, akkor tudta csak meg, hogy

becsapták a házassággal

Regina ugyanis szivbajos volt, amivel Berger nem tudott megbarátkozni. Még ki sem mondták hivatalosan a válást, Berger Jakab

ismét asszony után nézett

és 1921 szeptember 4-én nőül vette *Weiszberger Arankát*. Azonban ettől is elvált, mert igen féltékeny természetű lévén, az asszonyt mindenkivel meggyanúsította, aki viszont Bergerrel nem tudott emiatt megbarátkozni és beadta a válóperét.

Ez utóbbi válóper még most is folyamatban van, az előbbit pedig még 1921 november 19-én felbontották, tehát több, mint két hónappal az újabb kötött házasság után.

Emiatt került Berger Jakab a debreceni törvényszék *Jeney*-tanácsa elé, ahol szerdán vonták felelősségre a kettős házasság vétsége miatt. A vádlott azzal védekezett, hogy úgy tudta, miszerint az első házassággal a válást már kimondták. A Szatmárról beszerzett iratok alapján a vád beigazolást nyert.

A bíróság megállapította a több-nejű zsidó bűnösséget és 1 hónapi és 15 napi fogházra

ítélte, az előzetes letartóztatásban eltöltött 29 napot betudva az ítéletbe. Az ügyész *súlyosbításért* felebbezést jelentett be s így az ügynek az ítélet-tábla előtt folytatása lesz.

Csödtömeg kiürítés

A vb. Aszódi Márton ruhakereskedő csödtömegéből még visszamaradt rövid téli kabátok, csizmanadrágok, téli és tavaszi férfi és fiúöltönyök, átmeneti gyermekkabátok, téli és nyári gyermekosztályok **február hó 25, 26 és 27. napján** fognak kiüríteni a Piac-utca 1. szám alatt lévő üzlet-helyiségben.

Ugyanízt megtekinthető a boltberendezés s egyéb üzleti felszerelés, amelyek ugyancsak eladás tárgyát képezik.

Daróczi József ügyvéd, mint vb. Aszódi Márton csödtömeggonocnoka (Szentanna-u. 18)

A világ legjobb kerékpár segédmotorja a közkezdvel, Magyarországon is szabadalmazott

AUSTRO-MOTORETTE

minden kerékpárba könnyen beszerelhető

Megbízható, garanciát nyújtó viszonteladók keresnek

Az AUSTRO-MOTORETTE MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Cukor Kálmán gépészmérnök Budapest, VIII. Tavaszmező-utca 6.

HIREK

1926 február 24. (Csütörtök)

Prot.: Gesz. Kath.: Géza vt.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban a hőmérséklet alacsony lett. A tegnapi maximumok a 10 fok C felett voltak. Az éjszakai minimumok a fagyponthoz szálltak le. A keleti részeken igen kevés espadék esett.

Időprognózis: Tulnyomán száraz, ködös idő gyenge éjszakai fagygal.

Gyógyszertárak közül éjszakai szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay Cegéd-utca 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

A pécsújfalusi Péchy-familia gyászsa. Súlyos veszteség érte a Tiszaánál magyar társadalmának egyik legelőkelőbb urival családját. Pécsújfalusi Péchy Katalin, a debreceni társaság egyik köztisztviselője és nagyműveltségű hölgytagja szerdán reggel hosszas szenvedés után elhunyt. A gyászbeszéd nemcsak Debrecenben, de az egész magyar uriközönség körében is osztatlan részvételt keltett. Péchy Katalin haláláról a család a következő jelentést adta ki:

Mélyes fájdalommal tudjuk, hogy felejtetetlen jó nővérünk, nagynénénk, sógoronk és unokahúgunk, pécsújfalusi PÉCHY KATALIN folyó hó 23-án hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk hűlt tetemeit a Kossuth utcai templomból folyó hó 25-én délután 8 órakor fogjuk a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1926 február 23-án. Legyen pihe-nese csendes, emléke áldott! Testvérei és sógorai: Péchy Péter, Matasóczy B. Maltjasovszky Dezsőné szül. Péchy Mártha férjével. Péchy István feleségével, szül. Gizelhez Diószeghy Margittal, gyermekeivel és unokájával. Péchy Paula, Gulácsi Gulácsy Tiborné szül. Péchy Ilona férjével és gyermekeivel. Özv. Péchy Tiborné szül. tiszaujhelyi Ujhelyi Emma gyermekeivel. Nagynénjei: özv. borlói Bory Béláné, szül. Péchy Irma. Mezőtelegdi Csanády Louise.

— **Ingyenes kézimunka és háziipari tanfolyamok a Szent Erzsébet Nőegylet rendezésében.** A Szent Erzsébet Nőegylet az elmúlt év sikerin felbuzdulva március 1-én a kath. reálgimnázium egyik tantermében különféle kézimunka és háziipari tanfolyamokat állít be, melyeken a hallgatók díjtalan kiképzésben részesülnek. A tanfolyamok között a következők szerepelnek: selyemfestés, reliefmunka, bőr, lámpaernyő készítés, nyitrai himzés, erdélyi-írásos munka, fehérnemű varrás, szabás, fehér és színes himzés, thesa, kelim, horgolt, frivolitát, recemunka, kép és verticsipke készítés. Jelentkezni lehet Csanak Józsefné elnök-nél, Ferenc József ut. 28. szám, III. emelet, Gambrius átjáró, délután 4-től 6-ig.

— **A magyar Rádió és Telefonhíradás Rt. rádió műsora** 1926 február 25-én: 9.30, 13.30 kor hírek, közgazdaság, 11.30, 13.30-kor zongorajáték, 14.30, 15-kor hírek, közgazdaság, 16 órakor Weigert Aladár zeneszerző zongora délutáni és Foglár Erzsébet szavai. 17 órakor szórakoztató zene, 18.30 kor ifj. Gonda Béla író előadása. (Régi galáns asszonyok, mai dolgozó nők. I. rész.) 19 órakor tánczene, 19.30-kor Sarossy Mihály gitárkísérettel énekel. 20.30 kor Aria est. K. Saboli Anna operanékesnő, Sáhler Vilmos tanár és Leichtner Endre esellőművész fel-léptével.

RISKO BELA

női divatterme
FERENC JÓZSEF-UT 28. SZÁM
Árát a viszonyokhoz képest módosította

— **Szterényi Sándor államtitkár Debrecenben.** Szterényi Sándor kereskedelmi államtitkár szerdán délután Debrecenbe érkezett, ahol a fémipari szakiskolát látogatja meg és több udvariassági látogatást tesz.

— **A La Fontaine Társaság hangversenyét oriai érdeklődés előzi meg.** A fényes program számait itt jelezzük: I. dr. Schack Béla udv. tanácsos elnöki megnyitója. II. *Höchl Margit* zongoraművész Debussy „Gyermekszobáját” mutatja be. III. dr. Hankiss János egyetemi tanár *Rostand költészetéről* tart előadást. IV. dr. Kupinszky Sándor Coppée, „Kovácsok sztrájkja” c. drámai monológját szavalja. V. *Hoër-Tempis* Erzsébet énekművész: Bizet, Chaminade és Debussy egy-egy dalát interpretálja. VI. *Csűrös Ferike* és dr. *Laczkó József* Rostand, „Regényesek” c. vígjátékának főjelenetét adják elő. Jegyek Springernél és az esti pénztárnál. Itt jelezzük, hogy dr. Cschack Béla, aki a társaság debreceni osztagát ünneplés keretében hozta meg, ma délután érkezik Budapestől.

— **Ma este tartja Thawara Ray, a hindu fakir csodálatos előadását a Bika disztermében.** Megmagyarazhatatlan kísérletei egy rendkívül érdekes új számmal kibővíti. Senki se mulassa el e tüneményes látványosságot megtekinteni! Jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében 20, 30, 40 és 50 ezer koronás árban válthatók és este a Bika halljában.

— **Billiárdverseny az Arany-Bikában.** Március 2., 3. és 4-én este 8 óratól az Arany-Bika félemeleti billiárdtermében billiárdverseny lesz. A verseny 3 csoportra oszlik: 1. kezdők (3 és 4 átlagon alul játszó), 2. haladók (3 és 5-ös átlag között játszó), 3. mesterjátékosok (5-ös átlagon felül). Nyerők között 8 értékes díj kerül felosztásra, amelyek az Arany-Bika sörcsarnokának kirkatában kiállítatnak. Nevezni lehet március 2-án d. u. 6 óráig az Arany-Bika félemeleti billiárdtermében. Nevezési díj 25.000 kor.

— **Összeesett a Vár uccán.** Tegnap délután 1 órakor a Vár-utca 1 szám előtt Nagy Lajos 25 éves hajduhadházi bádgos segéd összeesett. A kihívott mentők az első segélynyújtás után kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy Nagy súlyos gyomorbetegségben szenved és ennek a következménye volt a rosszulléte.

— **A hortobágyi csárda lerrel.** A napokban hírt adtunk már arról, hogy a hortobágyi csárda átalakítására, magyaros berendezésére rendkívül szép és izlées tervek készültek. Mint utólag értesülünk, előbbi közlésünk téves volt annyiban, hogy ezeket a terveket nem Mayer főszámvevő, hanem Mayercszky Béla készítette.

— **A Nepszerű Főiskolai Tanfolyam mai előadása.** Ma este 5-6 ig dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár az ókori keleti kultúra és hatása az egyetemes művelődésre címen, utána 6-7 ig dr. Révész Imre ref. lelkész A magyar protestantizmus szellem- és művelődéstörténeti ismeretése címen tartanak előadást.

— **Höchl Margit és Regéczy Ilona hegedűművész együttes hangversenye március hó 10-én a városi Zenedében.** Jegyek Keszthely könyvkereskedésében Szentanna-utca 2. szám. Telefon 6-99.

— **Két öngyilkosság egy legényért.** Megittuk a napokban, hogy *Baktai Zsuzsanna* 19 éves cselédnő a Szent Anna-utca 32. szám alatt marólggal megmérgezte magát és beszállították a klinikára. Ezt megelőzőleg *Sándor Róza* Péterfia-utca 30. szám alatt lakó cselédnő ivott szerelmi banatában marólgot, akit szintén a klinikára szállítottak ki. A tegnapi megtartott kihallgatás alkalmával kiűnt, hogy mindketten egy legénybe voltak szerelmesek és érte követték el az öngyilkossági kísérletet. Egy szobában, egymásmellett alvóva várja a két cselédnő felépülését.

— **Ma este tartja Thawara Ray, a hindu fakir csodálatos előadását a Bika disztermében.** Megmagyarazhatatlan kísérletei egy rendkívül érdekes új számmal kibővíti. Senki se mulassa el e tüneményes látványosságot megtekinteni! Jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében 20, 30, 40 és 50 ezer koronás árban válthatók és este a Bika halljában.

— **Megőrült a moziól.** Brünnből jelentik: Különös és izgató jelenet játszódott le csütörtökön este a brünni „Edison” moziban. Az „S bárónő szerelmes levelei” című 10,000 méteres Lia Mara film egy Schröter Vilmos nevű mozirajongót annyira felbőszített, hogy revolverével többször belelőtt Lia Mara mozgó-fényképebe. Schröter a rendőrség letartóztatta és kiderült, hogy teljesen épelméjű, a lövöldözésre pedig az izgalmas-filmcselekmény készítette.

Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt.

Debrecen, Kossuth-utca 8.

Alap- és tartaléktőkék 862 millió korona.

Telefon: 6-11.

Zifogad betéteket könyvecskékre, folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett. — Kölcsönt nyújt hosszabb lejáratú (nagyobb összegben is) mezőgazdasági ingatlanokra, házsára — Vesz, elad idegen pénzeket s legelőnyösebben boyóit le tőzsdéi megbízásokat

FÜSZER- és CSEMEGE-

szükségletét
legelőnyösebben beszerezheti,
bevásárlási
könyvecskét
vált a

Csanak József K. Rt.

Telefon 70. Piac-utca 51. szám alatti üzletében

Havonta 4 százalékot visszatérítnek Önnek!

— **Rendületlenül tart a bukaresti diák-sztrájk.** Bukarestből jelentik: Az egyetemi diákság agitációja egyre komolyabb jellegűt ölt. A kereskedelmi akadémia hallgatói bejelentették, hogy mindaddig nem látogatják az intézetet, amíg a kormány szabadon nem bocsátja a letartóztatott diákokat. A sztrájkoló diákok tüntetést rendeztek. Rendőrség vonult ki a helyszínére, amely a tüntetőket zajos jelenetek között szétosszarta. Zavargások voltak az orvosi karon is, ahol néhány zsidó egyetemi hallgatót bántalmaztak.

— **Gazdasági baromflenyészés** minden ágazatát legelőnyösebben tárgyalja Bakoss László gazd. akad. tanár most megjelent szakkönyve 32 db színes és 220 fekete ábrával. Hasznos könyv magyar nyelven ez ideig nem volt. Ára 12 pengő 150 ezer korona. Kapható a kiadónál Csathy Ferenc R. T. könyvkereskedésében Debrecen, Ferenc József-ut 8. szám és az összes könyvkereskedésekben.

— **Egy szabóinas balesete.** Bányai János 16 éves szabóinas Csapó-utca 48. szám alatt egy asztalra felállva a képet akarta a falon megigazítani. Az asztalon azonban véletlenül megcsuszott és neki esett az üvegajtónak, azt betörve több súlyos sebet ejtett az arcán. A kihívott mentők részesítették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

— **Önök nincs szüksége arra,** hogy gyomor- és bélbántalmaiból ki-folyólag állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és mindenki által legelőnyösebben elismert **IGMÁNDI** keserűviz használata megszünteti a rendszerint a fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és megátolja az érelmeszesedést. Emésztési zavarokkal éhgyomorral már fél pohár **IGMÁNDI** keserűviz elegendő.

— **Tűkgyógyítás, kirakatok tűkrözeése,** autók c-isszolt üvegezése. Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 3-58.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Febr. 25. Csütörtök: Alexandra. C) bérlet.
Febr. 26. Péntek: Loute. Francia bohózat Csak felnőtteknek! B) bérlet.
Febr. 27. Szombat: Loute. Csak felnőtteknek. C) bérlet.

Mozgósínházak közleményei:
Csütörtök — Február 25-én

Apollo-mozgó
Attrakció! „Lord Sherlock Holmes” komédia 7 felvonásban. A főszerepben Viola Dana és Raymond Griffith. Rendkívül érdekes történet a londoni előkelő életből, amelyben exotikus egyének is belejátszanak. Kísérő: „Esküvő lóháton” burleszk.

Vigasztalás-mozgó
A „Takarodó” Bayerlein Ferenc drámája után 7 felvonásban. A főszerepeket Bernhard Goetzke és Claire Lotto játszó. Ez a minden ízében európai jellegű film a mi lelki ábrázatunk vonásait viseli magán. A film megalkotói a hadbírói tárgyalásra fektetik a főulv, amely valóban mély-ségesen izgalmas. Kísérő: „Jimmi és a riff kannibalok” burleszk.
Jönnek: Harry Piel el „Pénzt vagy életet”, Varieté Putty Lia, Emil Jannings és Warwick Mark-al és Rian-Tin-Tin „Segítség”.

Meteor-mozgóban
Csütörtökön „Dick Turpin, a galáns bandita” amerikai világláger Tom Mix szel. Kísérő film „Elment a rózsám Amerikába”. Előadások 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

Felkórom a DKASE összes játékosait, hogy csütörtökön este 8 órakor a Kereskedelmi Tarsulat kistermében szakosztályi ülésre önkéntesen jelenjenek meg. *Angyal.*

A Debreceni Torna Egyesület birkozóbajnoki versenyt március 7-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az Arany Bika disztermében rendezi Debrecen sz. kir. város 1926 évi birkozóbajnokságaért 6 súlycsoportban, továbbá országos súlyemelő versenyt 2 súlycsoportban. A birkozóverseny feltételei: Légsúly 58 kg-ig. Pehelysúly 62 kg-ig. Könyvsúly 67,5 kg-ig. Kisközépsúly 75 kg-ig. Nagyközépsúly 82,5 kg-ig. Nehézsúly ezen felül. Súlyemelő verseny feltételei: Pehelysúly 62 kg-ig. Könyvsúly 70 kg-ig. A verseny a MBSz szabályai szerint rendeztetik s a súlyemelő versenyen résztvehetnek a MBSz által leigazolt versenyzők, míg a birkozó versenyen az összes senior versenyzők, valamint a kiválóbb junior versenyzők. Nevezési határidő február 28-án este 7 óra, e határidőn túl érkező nevezéseket sem a MBSz, sem a rendező egyesület el nem fogad. Nevezések a szövetség központjába, VII. Rottenbiller utca 37. küldendők. Nevezési-díj személyenként a súlyemelőversenyre 10 ezer korona, míg a birkozóversenyre 15 ezer korona. Mérlegelés a verseny színhelyén (Arany Bika disztermében), a verseny napján, március 7-én délelőtt 10 órától délután 3 óráig. Egyéb feltételek a súlyemelő versenyénél: A versenyenél tetszőesszerinti súly lökendő jobbkarral, balkarral, két karral, ez összegezettik, a legnagyobb eredményt elérő a győztes. Díjazás: minden súlycsoport győztese nagyezüst, II. helyezette kisézüst, harmadik helyezette nagybronz érmet kap. A birkozóversenyenél a szövetség a junior versenyzők nevezéseit minden indokolás nélkül visszautasíthatja, miről az érdekelte egyesület legkésőbb március 5-ig értesítve lesz. Díjazás: minden súlycsoport győztese értékes tiszteletdíjat és bajnoki szalagon nagyezüst, II. helyezette nagyezüst, harmadik helyezette kisézüst érmet kap.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072.70

Zürichi zárlat

Zürich, február 24.

Budapest 0,007275-0,007270, Páris 18,85-10.-, London 25,28 1/2-25,26 1/2, New-york 519, 1/2-519,50, Brüsszel 28,62 1/2-28,62 1/2, Milánó 20,87 1/2-20,87 1/2, Amsterdam 208, 1/2-208, 1/2, Berlin 123,65-123,70, Bécs 73, 1/2-73 1/2, Szófia 3,70-3,70, Prága 15,38 1/2-15,38 1/2, Varsó 64,50-64,50, Belgrád 9,12 1/2-9,12 1/2, Munkács 2,19 1/2-2,19 1/2.

Terménytőzsde zárlat

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 392-405, dunántúli 385-397,5, pestvidéki 387-400, rozs 227-280, árpa 235-245, sórárpa 310-350, zab 252-260, kukorica 180-190, tengeri 180-182,5, korpa 170-172,5.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármely mennyiségben lapunk kiadói hivatalában Piac-utca 59. sz.

Alföldi Első Kékfestőgyár SZTARICKAY FERENC Békéscsaba!

Bérfestésre elvállal, kibővített üzemében, minden e szakmába vágó munkát, a legolcsóbb napi áron, úgy mangolt mint mangolatlan állapotban. —o— Specialista orange, setét és világosveres festőkben. Mult évi németországi tanulmányutamon begyakorolt legjobb rendszer és a legjobb módszer szerint.

PADLÓLAKKOK

kiváló minőségben, ugyszintén mindennemű festékek napjon olesón kapható STERN festéküzletben Piac-utca 10. Bikával szemben Ugyanott poloska és svábbogárrtő a volt minőségben ismét kapható.

Kiváló Libándy

szépen és legolcsóbban fest, vegyileg tisztít Péterfia-utca 4. szám.

Tüdőbetegek!

Asztmás, sápadt, sovány, étvágytalan, vagy vérszegény betegek, még azok is, akik már menthetetlenek soráká váltak magukat siessenek a legközelebbi gyógytárba és kérjék a

„TIMANVI“-féle Murldó teát 1 csomag használatai utasítással 22000 K Ha olyan patikába tved, ahol véletlenül még nincs, forduljon Budapest, VII. Verseny-utca 2 Gyógyszerárú irodához, ahol azonnal intézkednek, hogy utánvéttel kapjon négy csomagot címére. — Főlerakati minden gyógyszer nagykereskedőnél Budapesten

LISZT NÁNDOR

CSILLAGOS ÉG (UJ VERSEK)

Stephaneum, 925 Budapest

Ára 35.000 kor.

Kapható minden könyvkereskedésben és a „Hajdúföld szerkesztőségben“ !!!

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a **BIKSZADI** Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

Kapható ZIVUSKA JENŐ könyve

A filozófia története PLATON

A könyv megrendelhető a Hajdúföld kiadóhivatalában is. — A tudomány filozófiájának mesterei leírása ez a könyv, amely minden művelt embernek könyvtárában meg kell legyen.

SZÓZAT

KERESZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP Előfizetés: Egy hóra 40.000 K negyedévre 10.000 korona. — Egyen szám ára hétköznapi 8000 korona, vasárnap 8000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS aránytörvény ér el, ha a SZÓZAT-ban hirdet!

A debreceniek találkozóhelye Budapest elsőrendű, modern családi szállója az

„ISTVÁN KIRÁLY“ SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

SZOBOSZLÓI GYÓGYFORRAS VIZ

házhoz szállítva 100 literenként 25.000 korona Külön e célra felszerelt vizeskordó a vizet oly melegen tartja, hogy még a lezállítás után is 35-45° C meleg!

Megrendelhető Bika sörözősarnok főpincéjében!

Tóby István ujlétai fajborainak

literenkénti kimérése

Kossuth-u.9

Kapu alatt.

JÓZSEF FŐHERCEG SZÁLLODA

Budapest, VIII. Baross-tér 2. sz. Keleti pályaudvartól két percre. Kényelmes, tiszta szobák. központi fűtés, lift, telefon teljesen átalakítva. Szobák már 80 000 K-tól kaphatók.

Ócskavasat, réz- és cinkhulladékot legmagasabbára veszek Nagyobb tételt házról elszállítok, hívásra vidékre kiutazok. STEINER Eötvös-utca 110. sz. Telefon 6-98. sz.

Poloska

sváb, tetű, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle száradalmazott FÉREGIRTÓSEER — amellyel felelősséggel és megbízhatóan vállalja a feregirtást és lakások vizsgálatát helyben és vidéken. Poloska és feregirtószer kapható

Nánássy István Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

A legjobb férfiöltönyt

1,100.000 koronaért és feljebb, ugyszintén fazont 450.000-ért Garantált szakember munka Szabó István uri szabó Timár-utca 2. Szemlana-utca saroképület.

ERICSSON-FÉLE RÁDIÓ FEJHALLGATÓ

csak véd. jeggyel valódi E sörrendű minőség Felülmulhatatlan hang-erősség

Tiszta, erős vételt biztosító Telefunken-rendszerű

3 lámpás rádióvétel, detektoros kénszűrőket, rádió alkatrészeket szállít:

„ERICSSON“ Magyar Villamosági Részvénytársaság ezeltől Deckert és Homolka. Budapest, I. Fehér-ut 70. Városi üzlet: VI. Vörösmarty-utca 67.

Loós Juliska

értésíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy női kalapszalonzát Péterfia-utca 16. szám alatt nyitotta meg

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakásomat elcserélem hasonlóval. Cim kiadóban. 87

Két milliót adok, aki szoba, konyhát cserélt előszobával központban. 86

Központi különbejárattal butorozott szoba kiadó garcon urnak vagy konyhahasználattal. Cim kiadóban. 100

Egy utcai butorozott szobába, férfitársat keresek Veres-utca 8. 115

Általán azonnal 2 szoba, konyha telépéssel Erdőkútnál lehet 12-2 szág. Cim a kiadóba. 118

Aszonnal kiadó orvosi rendelőnek, irodának két utcai szoba, előszobával Szentanna 28. 124

Butorozott utcai szoba villanyal központban aszonnal kiadó Hüvelyes 6. 126

Kiadó Mester utca végén a sorompónál egy lakás, istálló, sertésállal. egy holdu-cornással. Vár-utca 8. 134

Központi háromszobás, fürdőszobás új lakás telépéssel kiadó. Cim a kiadóban. 136

Egy udvarnyíló szobát keresek március egyre. Lelépést vagy magasabb lakbért fizetek. Címeket kérem leadni Piac utca 38 II. udvar. Lakatosműhely. 188

Butorozott udvari szoba március 1-ére kiadó Miklós-utca 26, szám. 189

Kereslet

Biztos jövedelmező üzlethez pénzestársat keres özvegy uri nő. Cim a kiadóhivatásban. 970

3-4 szobás családi házat vennék, ahol lakó nincs. Kovács, Timár-utca 26 73

Kommunikációs tehetség két nagy fiával felvételt Vígkedvű 26. 94

Tanoncokat fizetéssel lakatos és fényezőiparra szerződött Vasbutorgyár Részvénytársaság. 96

Kihordó. Ásványvíz kihordásra fiatal 18-19 éves ügyes ember felvételt. 121

Házmunkát keresek, gyermektelen, ki feles kertet vállalna. Felesége pedig takarítást március 1-re. Jelentkezés délelőtt 10-12 Péterfia 31, udvarbányai. 128

2 hold szőlő művelésére állandó munkást keresek lehetőleg rokkant katonát. Fizetése 8 mázas buza, lakás, részes művelésre tengeriföld, szabad tüzelő. Báthory Miklós Kaba. 127

Szőlőt, gyümölcsöt 1-2 szobás kis nyári lakással, lehetőleg közel a városhoz felesbe vagy bérbé vennék. Cim a kiadóban. 129

Összecukkos vasagyal veszek. Telek-utca 28. Özv Babriknő. 144

Eladás

Egy finom fél 37-es női lakcipő, teljesen új, jutányosan eladó, Ajtó-utca 37. 47

Jó Imréné 14 család méh kaptarral vagy kaptár nélkül eladó Kabán 82. szám alatt. 56

Kerti földök, Tégláskertben 2000 és 2400 ölesek, kertészetre is kiváló földek eladók. Cegléd utca 7. 99

Eladó gazdasági eszközök, vetőgép, rosta stb. Mikes Kelemen 17. Csapóker 106

Ajánlat

Enclizést (csipkebeszást) vállal Nagy Gyula műhímező József kir. herceg-u. 3. 494

Legdivatabb kalapok, estélyi, utcai ruhák, alakítások bámulatos olcsón kaphatók és készítenek „Belvárosi”-ban, Kossuth-utca 26. 811

Műzi dolog elvégzéséért lakást adok. József kir. herceg-utca 43 jobboldal. 67

Készíték legújabb divat szerint elsőrendű munkával öltönyöket 800.000, felöltőket 350.000 koronáért, átalakításokat, javításokat stb. Szőnyi ferfiszabó, Köntös-kert, Tóthtöm-utca 9 Lovéhvására házhoz meg. ek. Fordítás 25 százalékkal több. 46

Perloni varrónő házakhoz ajánlkozik. Miklósy, Csillag-utca 96. III. ajtó. 93

Előző öbor, 3 éves, literenként is kapható. Baross utca 20. 101

Saját termelésű hegyaljai bor 12000 korona Verdeg-utca 79. 105

Méhkaptárak, pergető kapható és méhek kezeltet vállalom felelősséggel. Bellegelő 467. 110

Üzleti és magán megbízásokat, bármely vidéki városban lelkiismeretesen elintézek Cim Klein Sándor, Csapó-utca 12. szám. 128

Kvartély kapható házaspárnak ágygal vagy ágy nélkül. Kócsos utca 23. 225

Tollat legmagasabb árban vesz, házhos is elmegy Steiner Eötvös-utca 110. Telefon 6-86. 802

Takarékülkelyeket készít, raktáron tart elismerően legjobb anyagból legolcsóbban Király Imre lakatos, Hadházi-ut 13. Részletfizetésre is. 880

Wirth Stigl zongorák és pianó, valamint gramofongépek és lemezek nagyválasztékban kaphatók. Szendrő Batthyány-utca 22. 140

Középkorúat végzett nő vidéken bármilyen állást vállal. Leveleket „Megbízható” jellegre a kiadóba. 137

6 hold szánté bérbeadó az Ebesen 3 évre. Feltelek megtudhatók minden nap déli 11-2 óra között Bethlen-utca 54. szám. 146

Beköltözhető ház, háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó Sestakert, Andrásy-ut 29. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében, Fűvészkert-u. 14. 765

Malomkő 5. sz. ház, a piac közelében, elköltözés miatt eladó. 64

Zöldelyem szalongarnitúra, teljesen új állapotban, jutányosan eladó. Cim a kiadóban, 76

Ujlétán 1 hold szőlő olcsón eladó. Értekezhetei Kigyó-utca 36. 81

Ezerjő bor 100 literű 6000 literig eladó. Péterfia 21. 88

Eladó Tégláskert, Létai-utca 38. sz. ház egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel 82

Mérnök könyvek, deleztt, vonalzó, egyéb eszközök eladók. Butorozott szoba kiadó Csapó 53. 76

Shuttleworth cséplőszekrény teljes felszereléssel jutányosan eladó, Erzsébet utca 20. 69

Tokaji hegyen 1000 négyezögöl szőlő/d jutányosan eladó. Libány, Péterfia 4. szám. 108

Kiadó családi ház, azonnal elfoglalható. Gazdálkodónak alkalmas. Hatházi-utca 19. 102

Könyvszekrény goth stílusú és berakásos antik kom. eladók Maróthy 3. 120

Eladó két kényelmes fotel, új kék göndör sál, ágyhaj, kékuszonyeg, mokus kalitka. Batthyány 18 Emelet bara. 109

Széchenyi ut 21 eladó zöldéges, gyümölcskert, virágtelen, melegház. 97

Fajberek 1923-as és új liter- és hordótétel, egy teherhordó kocsis kézi eladó. Arany Janos-utca 30. 104

Méhkaptárak, Boczonádi rendszertűk, 6 méhszáj országos méretű kaptárban, Boczonádi műlépprés eladó. Cegléd-utca 7. szám. 98

Eladó ház, Csapóker, Mikes Kelemen-u. 17. Villamosnál. Ót lakással. 107

Díszmagyar gyönyörű, izléses, olcsón eladó. Megtekinthető a Gambrinus passzageban. 78

Komplett keményfa hálóbutorok eladók: Maróthy György 41.

NYUGALMAZOTT FŐTISZVISELŐKBŐL ALAKULT

'TÚZ'

FÜTŐANYAG KERESKEDELMII VÁLLALAT

DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 19. SZ.

I. 22. AJTÓ.

(Püspöki palota Nagytetplom felőli oldal)

TELEFON 333.

Hasáb — — — — 40000

Aprított — — — — 48000

Porosz szén — — — — 93000

Áraink haza szállítva forgalmi adóval együtt értendők.

Saját érdekében kísérelje figyelemmel szállító szekerünket, hogy önmaga győződhesen meg árunk kitűnő minőségéről.

Vendéglő házzal és sestakerti szőlő eladó: Maróthy-utca 3. 119

Központi szép nagy családi ház beköltözhető lakással eladó. Cim a kiadóhivatásban. 117

Amerikai Underwood írógép asztallal, székekkel, pulterű Wertheim szekrény, Tanczer mesterhegedű tokkal, vonóval eladó. Megtekinthetők delutánonként 3-4 óráig. Cim a kiadóban.

Gyermek sportkocsi jutányosan eladó. Értekezni Széchenyi-utca 19. szám. Kovács. 140

1000 négyezögöl szőlő, szoba és konyha nyaralásra alkalmas, eladó Hajduszentgyörgy mellett. Cim a kiadóban. 136

25 szál makk-akácia, kerékgyártómesterek alkalmas, eladó. Hajdubárház 392. házszám. Csáko József, gazdálkodónál. 142

Vegyés

Hajdumegye és környékén nagy kiterjedésű ismeretlen körrel rendelkező nyugalmazott tisztviselőt, vagy a szakmában jártas egyént feles társként bevesz a Fakereskedelmi Vállalat. Címét kérjük a kiadóba beadni.

Értesítés. A cukrászati tanfolyam a március 25-én veszi kezdetét és jövő hó 1-én. Előadás reggel 9-től 12-ig, délután 3-tól 6-ig, este 7-től 10-ig. Jelentkezni lehet egész napon át. Kristó Károly cukrászmester, Miklós-utca 51. sz. Kézilány felvételt. 143

Állásnélküllek figyelme! A mai nehézelhelyezkedési lehetőség mellett is keresett alkalmazott a jó sofőr, mivel az autóforgalom napról napra gyarapodik. Ajánlom figyelmebe 14 év óta fennálló március 1-én ujonnan megnyíló sofőriskolám, ahol szakavatott elméleti és gyakorlati oktatás mellett mérsékelt díjazás ellenében, lelkiismeretes előkészítést nyerhet sofőrvizsgára. Jelentkezni Simonffy utca 19. Welberger. 147

TAVASZI UTCAI ÉS ALKALMI RUHÁK FESTŐJE ÉS TISZTÍTÓJA

BIRÓ festő és tisztítóművek

KÖZPONT: ARANY BIKÁ ÉS PÉTERFIA UTCA 30. SZ. ALATT

ÜZLETÁTHELYEZÉS

Órás- és ékszerüzletemet Batthyány-utca 22. szám alá helyeztem, — Telefon 13-65.

GASPARIK TIVADAR

(gyám: Pauló Istváné)

Órák és ékszerekben olcsó árak

Megszűnt a gond

mert férfiruhát és cipőt heti és havi törlesztésre olcsó árak mellett vásárolhat

a Pannonia Részletáruházban

Kövesi és Neumann, Simonffy-utca 7 szám alatt

Bejárat a saroktól a második ajtón.

Három olcsó cipőhét

NEUMANN MIKSA CIPOÁRUHÁZA DEBRECEN, PIAC-UTCA 41. SZÁM

A cég 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából elhatározta, hogy t. vevőinek 1/4 százados partfogását úgy viszonzza, hogy február 24-től március 16-ig három jubileumi hetet rendez, mely idő alatt minden vásárló 15% árkedvezményt kap! Csak elsőrendű árúk kerülnek eladásra

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc J. u. 59.